

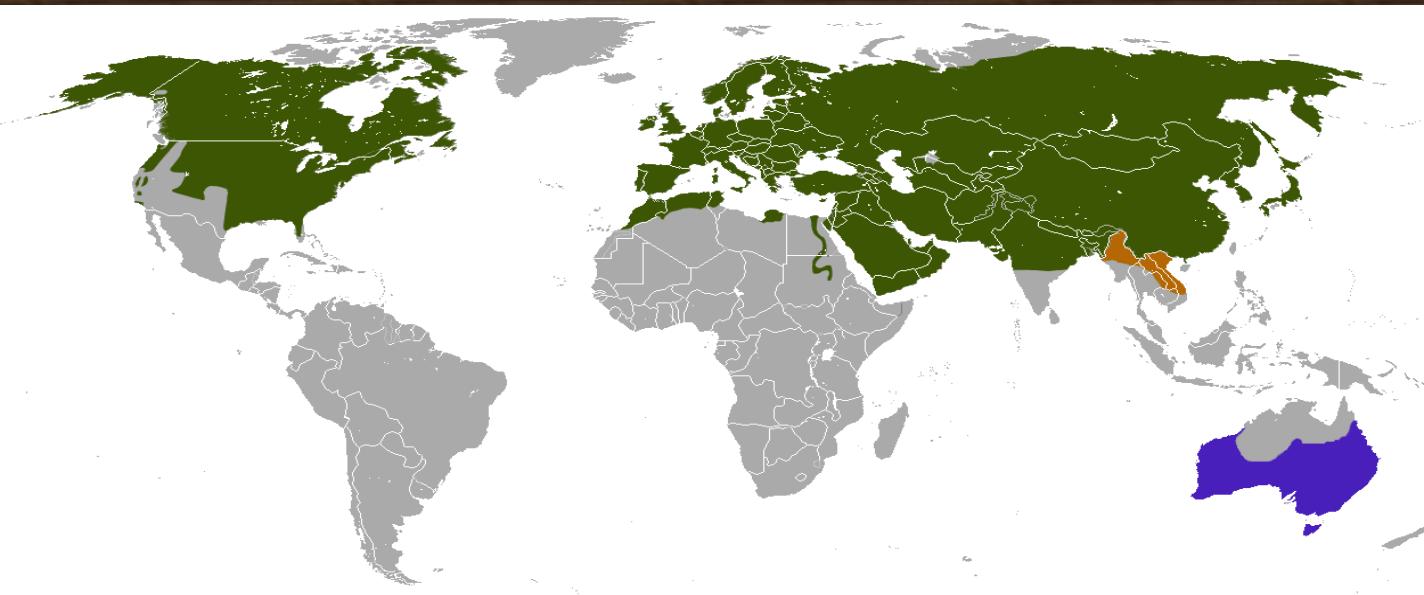
Lisica - *Vulpes vulpes* L.

- Rod: *Vulpes*
- Vrsta: Lisica - *Vulpes vulpes* L.

Rasprostranjenost

- Lisica je veliki grabljivac i najveći predator u lovištima sitne divljači.
- U bliskom je srodstvu sa vukom i psom pa s njima ima velike karakterne sličnosti.
- Lisica živi po celoj Evropi, Severnoj Africi, Zapadnoj i Severnoj Aziji i Severnoj Americi. U lovištima Srbije i Šumadije, u nizinskim i ritskim šumama Vojvodine.

Izgled

- Naraste u dužinu oko 90 cm, u visinu 40 cm.
- Rep joj je dugačak do 40 cm.
- Prema prilikama gde živi i čime se hrani, odrasla lisica može da bude 7-9 kg teška.
- Doživi starost od 12-15 godina.
- Trag joj je sličan tragu psa, samo je nešto manji i uži. U hodanju stavlja nogu ispred noge, pa joj je trag zato vrlo karakterističan.
- Boja dlake prilagođava se osnovnom tonu terena gde živi, pa ih ima u svim nijansama od crvenkasto-žućkaste do kestenasto-žute boje, sasvim crnih i sasvim belih.

Varijacija vrsta kod nas

- U veštačkim farmama gaje srebrne lisice čija je osnovna boja crna sa prskanim belim dlakama. Na vrhu repa ima beli čuperak dlaka.
- U lovištima Srbije uglavnom se nalaze:
 - a) Obična ili poljska lisica. Ova lisica ima na leđima i sa strane kao osnovnu crvenkastu dlaku, koja na podvratku i trbuhi prelazi u pepeljastosivu. Rep joj je tamniji i na vrhu sasvim beo.
 - b) Tamna lisica. Pokrivena je na leđima i sa strane riđom dlakom, koja prema pod vratku i trbuhi prelazi u crnkastopepeljastu. Vrh repa joj je crn.
 - v) Lisica krstašica. Ima osnovnu boju zagasitoriču, a po dužini leđa i preko plećki dlaka joj je savim tamna. Svetlij ton dlake uzduž leđa, znak je mlađe lisice, a tamniji i žuti ton, znak je starije lisice.

Izgled

- Rep je u lisice obrastao dugom i kudravom crvenožutom dlakom.
- U korenu repa ima crnim dlakama obrasle žlezde, koje luče lepljivu tečnost, čiji miris potseća na miris ljubičice.
- Pored repne žlezde, lisica ima mirisne žlezde i na šapama.
- Nos je u lisice sjajno crne boje, uši crne i u korenu crvenkaste.
- Sluh, njuh i vid odlično su joj razvijeni, što joj olakšava da umakne pre nego što joj se približi opasnost.

Razmnožavanje

- Lisice se pare u februaru. U to doba luči ženka iz repne žlezde naročiti miris, koji mami mužjaka.
- Mužjaci se zavlače sa ženkicom u jamu, u čijem se proširenju lisice pare.
- Bremenitost traje kod lisice 50-52 dana.
- Okoti obično 3-9 mladih.
- Mladi lisičići su pepeljave boje i prvih 12-14 dana su slepi.
- Dok mladi ne progledaju i ne ojačaju, stara lija ih ne ostavlja.
- Mladi sisaju 1,5 meseca a sa 3-4 meseca su samostalni.

Zanimljivosti

- Dok lisica doji mlade, a naročito kad mladi odrastu i počnu jesti mesnatu hranu, lisice u lovištu naprave pravu pustoš.
- Hvataju zečeve, fazane, jarebice i sve do čega mogu doći, a upadaju i u dvorišta otkuda odnose domaću živinu.
- Jednom ugrabljeni plen ne ispuštaju iz usta ni u najvećoj opasnosti.
- Da joj se ne bi otkrilo podzemno sklonište, lisica nikada ne lovi u blizini svoga stana, već ide u lov po nekoliko kilometara daleko.
- Primeti li lisica da je neko u njenoj otsutnosti obilazio ili pokušao raskopati jamu u kojoj su mladi, odmah će ih u ustima izneti iz rupe i preneti u drugi stan.

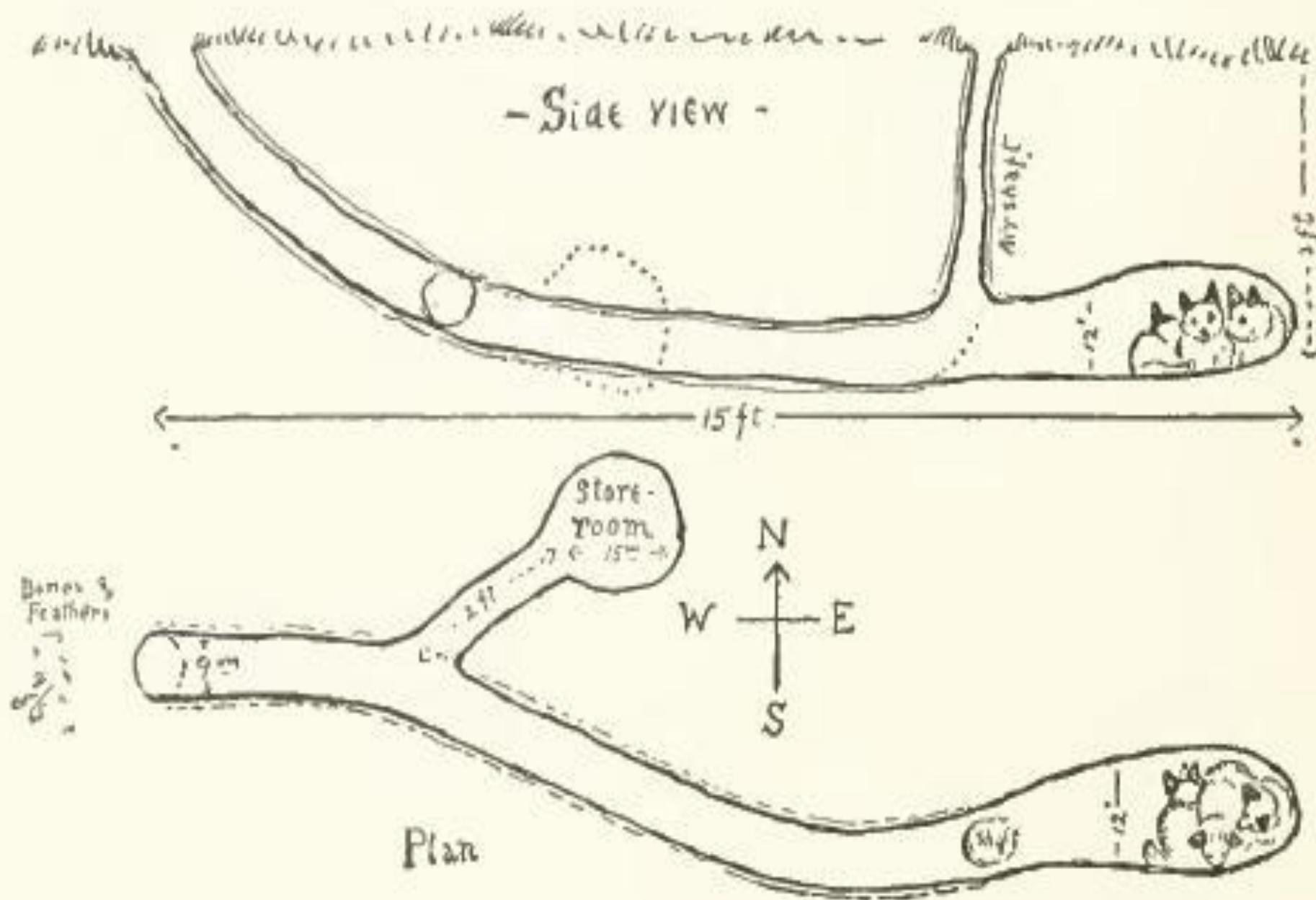

FIG. 192.—Side view or elevation, and plan of the fox-den opened by Geo. L. Fordyce.

Zanimljivosti

- Kada mladi malo ojačaju, donose im stari živu lovinu da je lisičići sami udave, a kad mladi malo odrastu, izvodi ih majka u lov.
- U julu ostavlja lija mlade i prepušta ih samostalnom životu. Mlada ulovljena lisica se ne da nikada sasvim pripitomiti.
- Najčešće oboli od šuge, a kad pobesni, može biti vrlo opasna i za ljude.
- Zbog sprečavanja pojave besnila kod nas je prošle godine rađena peroralna vakcinacija (i u zemljama u okruženju).

HVALA NA PAŽNJI!